

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

MEDNARODNO OBDAVČENJE

Vodič po Obrestni direktivi

Podrobnejši opis

1. izdaja, DECEMBER 2014

Kazalo

UVOD	3
1.0 PLAČILNI ZASTOPNIK	5
1.1 Kdo je plačilni zastopnik?	5
1.2 Kdo NI plačilni zastopnik?	6
1.3 Obveznost plačilnih zastopnikov	6
1.4 Kdo je subjekt?	6
1.5 Odločitev subjekta, da se obravnava kot KNPVP (kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje)	7
1.6 Kazenske določbe za davčne prekrške	7
2.0 UPRAVIČENI LASTNIK	7
2.1 Kdo je upravičeni lastnik?	7
2.2 Kdaj se fizična oseba ne obravnava kot upravičeni lastnik?	8
2.3 Identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika	8
3.0 DOHODEK OD PRIHRANKOV	16
3.1 Kaj se šteje za dohodek od prihrankov?	16
3.2 Kdaj se šteje, da dohodka od prihrankov NI?	17
3.3 Prehodne določbe v zvezi s prenosljivimi dolžniškimi vrednostnimi papirji	18

UVOD

1. 7. 2005 se je začela izvajati [Direktiva Sveta 2003/48/EU z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti \(v nadaljnjem besedilu: Obrestna direktiva\)](#), ki je v slovenski pravni red prenesena v 10. podpoglavje 1. poglavja petega dela [Zakona o davčnem postopku](#) (v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2).

Obrestna direktiva ureja področje obdavčitve dohodka od prihrankov in skuša zagotoviti, da se posameznik, rezident države članice, ki pridobiva dohodek od prihrankov v obliki plačil obresti (v nadaljnjem besedilu: dohodek od prihrankov) iz drugih držav članic, obdavči v državi članici, katere rezident je za davčne namene. Navedeni cilj pa se lahko doseže z izmenjavo podatkov o dohodkih od prihrankov med državami [predpisanega ozemlja](#) (ozemlja drugih držav članice EU in vsa odvisna ali pridružena ozemlja, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaka tistim, ki jih določa Obrestna direktiva).

Temu cilju smo sledili tudi pri pripravi naše davčne zakonodaje t.j. [Zakona o dohodnini](#) in ZDavP-2. Iz drugega odstavka 33. člena ZDoh-2 izhaja, da rezident države članice EU v Sloveniji ne plačuje dohodnine od dohodka od prihrankov, ki ima vir v Sloveniji, kar pa ne pomeni, da od tega dohodka ne bo plačal davka v svoji državi rezidentstva.

Slovenski plačilni zastopniki v ta namen poročajo Generalnemu finančnemu uradu (v nadaljnjem besedilu: GFU) o dohodkih od prihrankov, ki jih rezidenti predpisanega ozemlja – upravičeni lastniki - dosejajo v Sloveniji v skladu s [Pravilnikom o dajanju podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti](#) (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik), do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto.

GFU podatke, pridobljene s strani plačilnih zastopnikov, nato sporoči pristojnemu organu države članice EU oziroma odvisnega ali pridruženega ozemlja, katere rezident je upravičeni lastnik do 30. junija tekočega leta za preteklo leto, v katerem so bila plačila dohodka od prihrankov dosežena.

Z začetkom izvajanja Obrestne direktive so bile uvedene določene nove obveznosti predvsem za plačilne zastopnike, t.j. banke, zavarovalnice, družbe za upravljanje, samoupravne lokalne skupnosti, Banko Slovenije, borzno posredniške družbe, gospodarske družbe, itd.

Z namenom celovite predstavitve Obrestne direktive smo pripravili vodič, ki naj bi bil v pomoč predvsem plačilnim zastopnikom in tudi Finančni upravi RS (do 31. 7. 2014 Davčni upravi Republike Slovenije). Vodič naj bi pripomogel k pravilnemu izvajanju določb Obrestne direktive v povezavi s pravilnim poročanjem. V vodiču sta podrobneje predstavljena glavna akterja obravnavane direktive, t. j. upravičeni lastnik in plačilni zastopnik, pojasnjeno je, kaj se šteje za dohodek od prihrankov, katere podatke so plačilni zastopniki dolžni posredovati davčnemu organu, kako se ugotavlja identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika, itd.

Ob tem pripominjamo, da je vodič pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje, na katero se v vodiču tudi sklicujemo, in dosedanje prakse iz tega področja, saj se je o dohodku o prihrankov prvič poročalo že v letu 2006 za dohodke, ki so jih rezidenti predpisanega ozemlja dosegli v Sloveniji v letu 2005. Pomembno je tudi vedeti, da se bo vodič skozi čas ustrezno dopolnjeval z novostmi na tem področju. Informacije v zvezi z izvajanjem Obrestne direktive so objavljene tudi na spletni strani Evropske komisije na naslovu:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/personal_tax/savings_tax/implementation/index_en.htm.

Na koncu zgolj v informacijo dodajamo, da se z [Direktivo Sveta 2014/48/EU z dne 24. 3. 2014 o spremembi Direktive 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti](#) s 1. januarjem 2016 spreminja Obrestna direktiva. Države članice morajo namreč do 1. januarja 2016 spremeniti in objaviti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo.

Za dodatne informacije v zvezi z izvajanjem Obrestne direktive se lahko obrnete na naslov:

Ministrstvo za finance
Generalni finančni urad
Šmartinska 55, Ljubljana

1.0 PLAČILNI ZASTOPNIK

Obrestna direktiva, ki je v slovenski pravni red prenesena v 10. podpoglavje 1. poglavja petega dela ZDavP-2, določa obveznost slovenskim plačilnim zastopnikom, da GFU do 28. februarja tekočega leta dostavijo vse podatke v zvezi s plačili dohodka od prihrankov, ki so bila opravljena, ali prejeta oziroma zagotovljena v preteklem letu upravičenim lastnikom, rezidentom predpisanega ozemlja. Podatki o dohodku od prihrankov se dostavijo v skladu s [Pravilnikom o dajanju podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti \(v nadaljnjem besedilu: Pravilnik\)](#).

Končni cilj te direktive je, da se omogoči učinkovita obdavčitev teh dohodkov v državi članici EU, katere rezident je upravičeni lastnik, in ne v državi, kjer je bil dohodek dosežen.

Predpisano ozemlje je ozemlje drugih držav članic EU in vsa odvisna ali pridružena ozemlja, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaka tistim, ki jih določa Obrestna direktiva. Minister, pristojen za finance, je objavil [Pravilnik o določitvi ozemelj, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaki tistim, ki jih določa Direktiva Sveta 2003/48/EU](#). To so: Andora, Anguilla, Aruba, Britanski deviški otoki, Guernsey, Jersey, Kajmanski otoki, Lihtenštajn, Monako, Montserrat, Nizozemski Antili, Otok Man, Otoki Turks in Caicos, San Marino, Švica.

1.1 Kdo je plačilni zastopnik?

Poznamo dve obliki plačilnih zastopnikov, in sicer je lahko plačilni zastopnik:

- a) katera koli oseba, ki je ustanovljena v Sloveniji in opravlja dejavnost, v zvezi s katero plačuje ali zagotavlja dohodek od prihrankov v neposredno korist upravičenega lastnika, ki je rezident predpisanega ozemlja ali subjektu, ki je ustanovljen na predpisanem ozemlju,
- b) kateri koli subjekt, ki je ustanovljen v Sloveniji in kateremu oseba, ki opravlja dejavnost ter je ustanovljena v državi članici EU, plača dohodek od prihrankov v korist upravičenega lastnika.

Za plačilnega zastopnika štejejo tudi RS, Banka Slovenije in samoupravne lokalne skupnosti. Poleg navedenih se za plačilne zastopnike štejejo npr. banke, hranilnice, gospodarske družbe, družbe za upravljanje, borzno posredniške družbe, subjekti, itd.

Plačilni zastopnik mora plačati ali zagotoviti plačilo dohodka od prihrankov v neposredno korist upravičenega lastnika oziroma subjekta. To pomeni, da je pri verigi plačil dohodka od prihrankov plačilni zastopnik zadnji člen v verigi plačil, ki plača ali zagotovi dohodek od prihrankov upravičenemu lastniku, kar je pomembno v kontekstu z opredelitvijo upravičenega lastnika (glej pod 2.0). Povedano drugače, tudi če vir dohodka ni v RS, obstaja obveznost poročanja po Pravilniku, če plačilni zastopnik dohodek od prihrankov v obliki plačil obresti izplača upravičenemu lastniku, rezidentu predpisanega ozemlja.

Primer 1: Slovenski finančni posrednik izplača obresti na dolžniške vrednostne papirje iz ZDA fizični osebi, rezidentu Italije. Ker je slovenski finančni posrednik zadnji v verigi plačil obresti, ki veljajo za dohodek od prihrankov, se šteje za plačilnega zastopnika, kar pomeni, da bo moral o teh obrestih za upravičenega lastnika, rezidenta Italije poročati GFU, v skladu s [Pravilnikom](#). Slovenski plačilni zastopnik pa v tem primeru ne predloži obračuna davčnega odtegljaja (obrazca REK-2), ker vir dohodka ni v RS (je v ZDA), kar pomeni, da fizična oseba, rezident Italije, ni zavezanec za plačilo dohodnine ob obresti v RS.

1.2 Kdo NI plačilni zastopnik?

Za plačilnega zastopnika se ne šteje npr.:

- banka, ki zgolj prenakaže obresti iz enega računa stranke na račun druge stranke. V kolikor pa banka sama plača ali zagotovi plačilo obresti, pa se šteje za plačilnega zastopnika.
- fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti in opravi plačilo dohodka od prihrankov drugi fizični osebi,
- oseba (delniška družba, zavarovalnica, pokojninska družba), ki opravi plačilo drugih dohodkov, ki ne štejejo za dohodek od prihrankov, kot npr. dividende, rente, pokojninski prejemek, prejemki iz zavarovanja,
- oseba, ki izplača dohodke od prihrankov posameznikom, ki niso rezidenti predpisanega ozemlja, npr. slovenska banka izplača obresti od denarnih depozitov posamezniku, ki je rezident Republike Srbije.

1.3 Obveznost plačilnih zastopnikov

Plačilni zastopnik iz Slovenije mora GFU do 28. februarja tekočega leta dostaviti vse podatke v zvezi s plačili dohodka od prihrankov, ki so bila opravljena oziroma zagotovljena upravičenim lastnikom v preteklem letu. Obliko in način dostave podatkov opredeljuje [Pravilnik](#).

Za namene poročanja pa mora plačilni zastopnik predhodno ugotoviti in pridobiti podatke o identiteti in rezidentstvu upravičenega lastnika, na način, ki je opisan v nadaljevanju pod 2.3.

1.4 Kdo je subjekt?

Subjekt je oseba, ki pridobiva ali zagotavlja plačilo obresti v korist upravičenega lastnika, s tem, da **NI**:

1. pravna oseba (razen v Finski: avoin yhtiö (Ay) in kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag in kommanditbolag; v Švedski: handelsbolag (HB) in komanditbolag (KB),
2. subjekt, katerega dobiček je obdavčen po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
3. kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, priznan v skladu z [Direktivo o investicijskih skladih](#) (v nadaljnjem besedilu: priznani KNPVP),
4. subjekt, ki se je odločil, da se obravnava kot KNPVP (glej v nadaljevanju pod 1.5).

Slovenski plačilni zastopnik mora vsak subjekt obravnavati kot subjekt:

- kateremu plačuje ali zagotavlja dohodke od prihrankov in je ustanovljen na predpisanem ozemlju,

razen v primeru, ko subjekt plačilnemu zastopniku predloži uradna dokazila, da je:

- pravna oseba (razen v Finski: avoin yhtiö (Ay) in kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag in kommanditbolag; v Švedski: handelsbolag (HB) in komanditbolag (KB),
- subjekt, katerega dobiček je obdavčen po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
- KNPVP (npr. dovoljenje, da se subjekt za namene Obrestne direktive obravnava kot priznani KNPVP).

Iz navedenega izhaja, če subjekt sodi v eno izmed zgoraj naštetih izključenih kategorij, plačilni zastopnik ne poroča o opravljenem plačilu obresti, pod pogojem, da razpolaga z uradnim dokazilom, da je subjekt dejansko to, za kar se je opredelil.

1.5 Odločitev subjekta, da se obravnava kot KNPVP (kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje)

Zakonodaja omogoča, da se lahko subjekt, ki je ustanovljen v RS, obravnava enako kot KNPVP, v kolikor poda zahtevo za izdajo dovoljenja, da želi, da se ga obravnava kot priznani KNPVP. Učinek takšne odločitve je, da se subjekt obravnava kot plačilni zastopnik, ko plačuje ali zagotavlja plačilo dohodka od prihrankov upravičenemu lastniku in je zaradi tega podvržen določbam o rednem poročanju.

V tem primeru mora subjekt pridobiti dovoljenje davčnega organa tako, da vloži zahtevo za izdajo dovoljenja pri pristojnem davčnem organu. Oblika tega zahtevka ni predpisana, vsebovati pa mora naslednje podatke:

- ime in naslov subjekta,
- izjavo, da je subjekt ustanovljen v RS in da ni pravna oseba,
- da dobiček subjekta ni obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
- subjekt ni priznani KNPVP in
- da se je subjekt odločil za obravnavo kot priznani KNPVP za namene Obrestne direktive.

Oseba, ki vloži zahtevo, poda podpisano izjavo, da so navedbe v zahtevi točne in popolne.

Davčni organ izda subjektu dovoljenje, da se za namene Obrestne direktive obravnava kot priznani KNPVP. To dovoljenje velja od datuma, navedenega na njem.

1.6 Kazenske določbe za davčne prekrške

Plačilnega zastopnika se kaznuje z globo od 800 do 30.000 eurov, če kot plačilni zastopnik davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov ali jih ne dostavi na predpisan način oziroma v predpisanem roku, kot tudi v primeru, če ne ugotovi identitete in rezidentstva upravičenega lastnika.

Poleg tega pa se z globo od 400 do 4.000 eurov kaznuje tudi odgovorno osebo plačilnega zastopnika.

2.0 UPRAVIČENI LASTNIK

2.1 Kdo je upravičeni lastnik?

Upravičeni lastnik je fizična oseba, ki prejme plačilo dohodka od prihrankov oziroma ji je tako plačilo zagotovljeno, razen če predloži dokazilo, da dohodka od prihrankov ni prejela v lastno korist oziroma, da ni bilo zagotovljeno v njeno korist.

Ob tem pripominjamo, da za namene izvajanja Obrestne direktive upravičeni lastnik v RS ni nikoli rezident Slovenije. Upravičeni lastnik je fizična oseba, ki je rezident predpisanega ozemlja, ki ga sestavljajo: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Romunija, Slovaška, Portugalska, Španija, Švedska, Velika Britanija, Andora, Anguilla, Aruba, Britanski deviški otoki, Guernsey, Jersey, Kajmanski otoki, Lihtenštajn, Monako, Montserrat, Nizozemskih Antili, Otok Man, Otoki Turks in Caicos, San Marino in Švica.

2.2 Kdaj se fizična oseba ne obravnava kot upravičeni lastnik?

Fizična oseba se ne obravnava kot upravičeni lastnik, če plačilnemu zastopniku predloži dokazilo o tem, da plačila ni prejela ali si ga zagotovila v lastno korist. To pomeni, da fizična oseba:

1. deluje kot plačilni zastopnik ali nosilec gospodarske dejavnosti;
2. deluje v imenu subjekta, kot je opredeljen pod točko 1.4;
3. deluje v imenu subjekta:
  - a) ki je pravna oseba,
  - b) katerega dobiček je obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
  - c) ki je priznani KNPVP ali
  - d) ki se obravnava kot priznani KNPVP za namene Obrestne direktive
4. deluje v imenu druge fizične osebe, v korist katere prejme ali zagotovi plačilo dohodka od prihrankov.

Fizična oseba, ki predloži dokazilo o tem, da deluje v imenu subjekta, mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi naziv in naslov tega subjekta.

V primeru, ko fizična oseba deluje v imenu druge fizične osebe, v korist katere prejme ali zagotovi plačilo obresti, mora o tem predložiti dokazilo, poleg tega pa mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi osebno ime in naslov prebivališča, ter davčno številko ali datum in kraj rojstva te druge fizične osebe, v imenu katere deluje. Fizična oseba, ki predloži dokazilo, te podatke pridobi v skladu s postopki ugotavljanja identitete in rezidentstva upravičenega lastnika, ki je opisan pod točko 2.3.

Če je plačilni zastopnik seznanjen, da fizična oseba ni upravičeni lastnik dohodka od prihrankov, ker deluje v imenu druge fizične osebe, je dolžan storiti vse potrebno za ugotovitev identitete upravičenega lastnika. Če tega ne more ugotoviti, je dolžan fizično osebo, ki prejme plačilo dohodka od prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno, obravnavati kot upravičenega lastnika.

2.3 Identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika

V skladu z zakonsko predpisanimi postopki so plačilni zastopniki dolžni ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenih lastnikov, katerim opravijo oziroma zagotovijo plačilo dohodka od prihrankov. Plačilni zastopniki pri izvajanju postopkov ugotavljanja identitete in rezidentstva kopirajo kateri koli dokument, s katerim se dokazuje identiteto in kopijo hranijo 10 let od poteka leta, na katero se dokument nanaša, na način iz 32. člena ZDavP-2, razen če dokument hranijo v izvorniku.

Identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika se ugotavlja na dva načina, odvisno od tega, kdaj so bila pogodbeno razmerja sklenjena z upravičenimi lastniki:

- ali pred 1. majem 2004 ali
- na dan 1. maja ali po 1. maju 2004.

2.3.1 Ugotavljanje identitete in rezidentstva upravičenega lastnika za pogodbeno razmerja sklenjena pred 1. majem 2004 (glej sliko 1)

Ugotavljanje identitete

Za pogodbeno razmerja, sklenjena med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom pred 1. majem 2004, mora plačilni zastopnik ugotoviti identiteto upravičenega lastnika tako, da pridobi

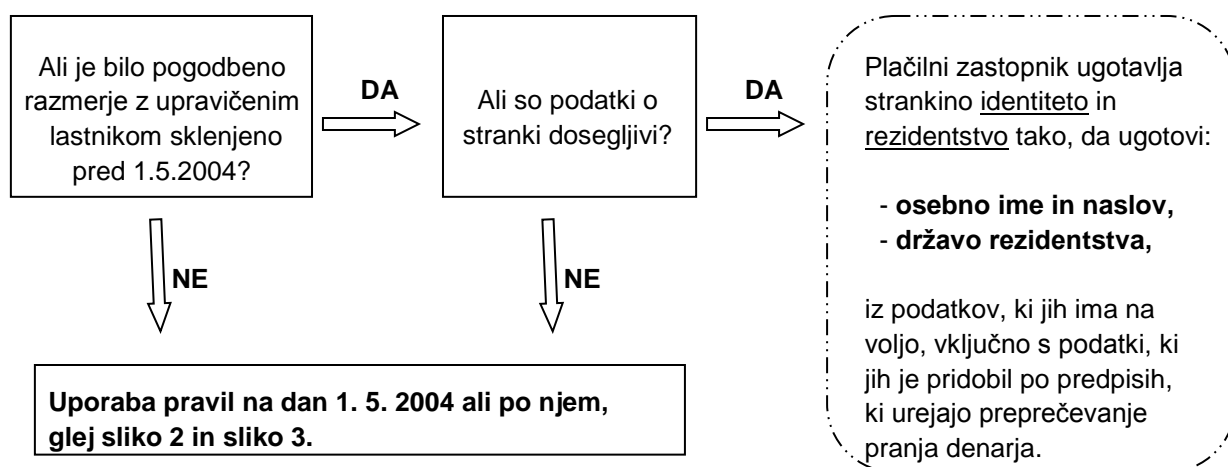

in preveri njegovo osebno ime in naslov z uporabo podatkov, ki so mu na voljo in po predpisih, ki urejajo preprečevanje pranja denarja.

Ugotavljanje rezidentstva

Za pogodbeno razmerje, sklenjena med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom pred 1. majem 2004, se rezidentstvo upravičenega lastnika ugotavlja na podlagi naslova njegovega prebivališča, z uporabo podatkov, ki so plačilnemu zastopniku na voljo, vključno s podatki, ki jih je pridobil po predpisih, ki urejajo preprečevanje pranja denarja.

Slika 1: Shematski prikaz obveznosti plačilnega zastopnika za ugotavljanje identitete in države rezidentstva v skladu s pravili pred 1. 5. 2004

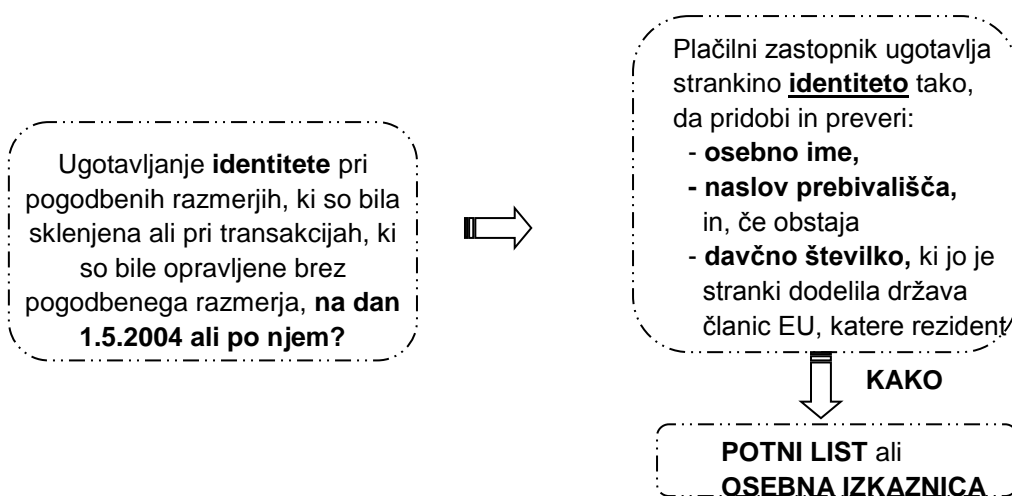
2.3.2 Ugotavljanje identitete in rezidentstva upravičenega lastnika za pogodbeni razmerja ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem

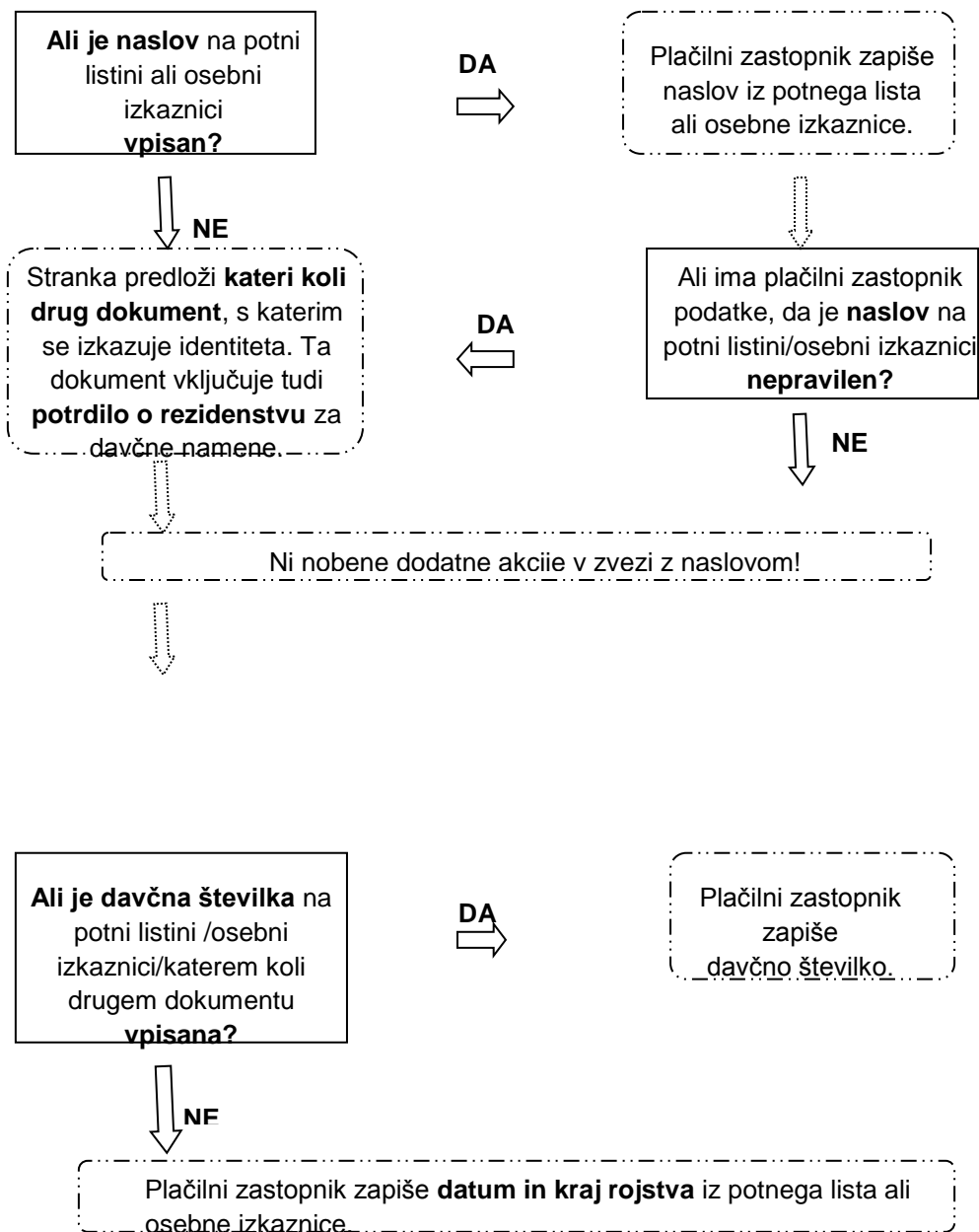
Ugotavljanje identitete (glej sliko 2)

Zakonodaja predpisuje, da se identiteta upravičenega lastnika pri pogodbenih odnosih ali v primeru transakcij, ki so se opravile brez pogodbenih odnosov in so se pričeli na dan 1. maja 2004 ali po njem ugotavlja tako, da se pridobijo in preverijo podatki o **osebni imenu**, **naslovu prebivališča** in **davčni številki** upravičenega lastnika. Veljavnost davčne številke oziroma strukturo davčne identifikacije številke, izdane v državi rezidentstva, je mogoče preveriti na spletni strani Evropske komisije na naslovu:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/tin/?locale=en. Če davčne številke ni ali je ni na voljo, plačilni zastopnik pridobi in preveri **datum in kraj rojstva** upravičenega lastnika. Osebno ime in naslov prebivališča upravičenega lastnika se primarno ugotavlja na podlagi predložene potne listine ali osebne izkaznice oziroma s predložitvijo katerega koli drugega dokumenta, ki je lahko tudi potrdilo o rezidentstvu za davčne namene. V ta namen lahko upravičeni lastnik predloži tudi overjene kopije navedenih dokumentov, ki morajo biti overjene ali legalizirane na način, ki bi bil uporaben za namene dokazovanja v postopku pred sodiščem.

Slika 2: Shematski prikaz ugotavljanja **identitete** v skladu s pravili **na dan 1. 5. 2004 ali po njem**

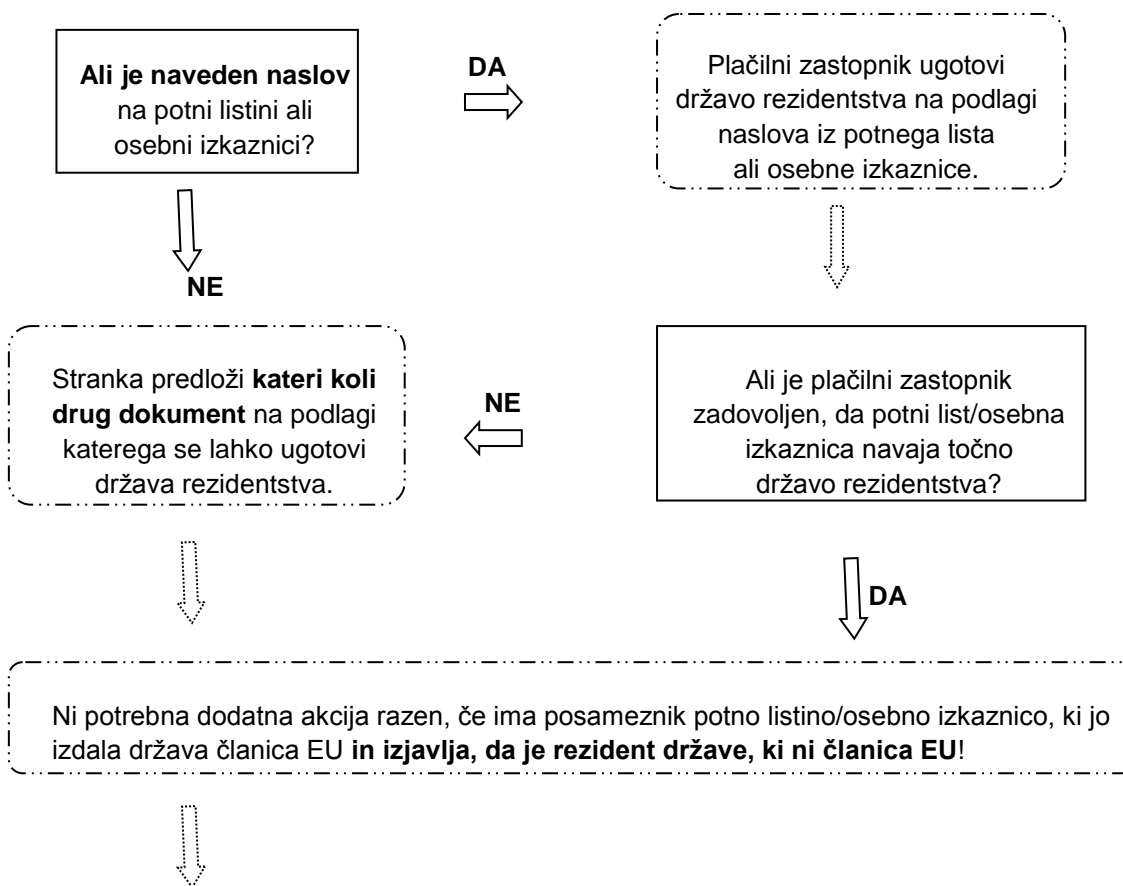
Ugotavljanje rezidentstva (glej sliko 3)

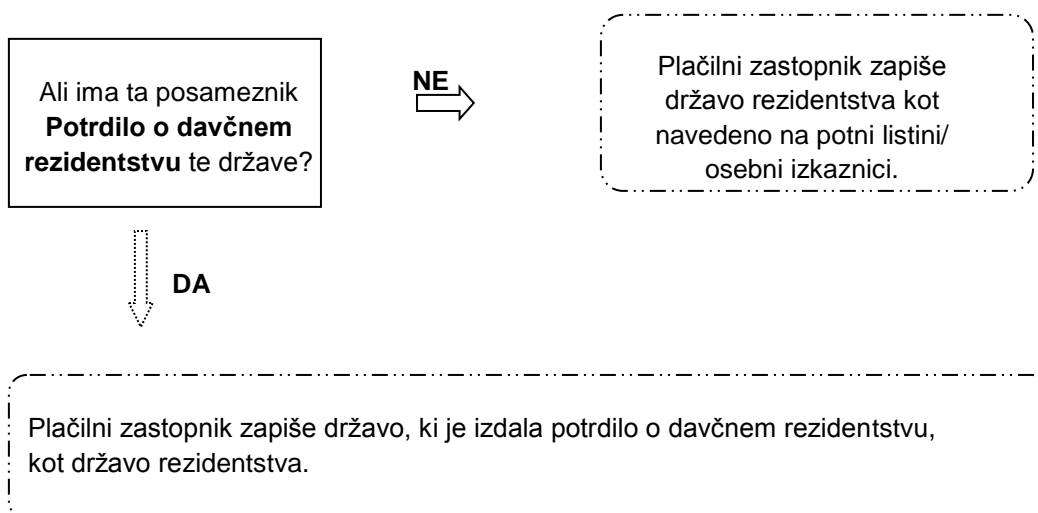
Fizična oseba je rezident države, v kateri ima prijavljeno prebivališče. Rezidentstvo upravičenega lastnika se pri pogodbenih odnosih ali v primeru transakcij, ki so se opravile brez pogodbenih odnosov na dan 1. maja 2004 ali po njem, preveri na podlagi predložene potne listine, osebne izkaznice oziroma kadar naslov prebivališča na potni listini ali osebni izkaznici ni vpisan, se naslov pridobi in preveri tako, da upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži kateri koli drug dokument, s katerim se dokazuje identiteta. Ta dokument vključuje tudi potrdilo o rezidentstvu za davčne namene. Tudi v tem primeru lahko za namene ugotavljanja rezidentstva upravičeni lastnik predloži overjene kopije navedenih dokumentov, ki morajo biti overjene ali legalizirane na način, ki bi bil uporaben za namene dokazovanja v postopku pred sodiščem.

V praksi se pojavljajo primeri, da kljub temu, da upravičeni lastnik predložil plačilnemu zastopniku potno listino ali osebno izkaznico, izdano s strani države članica EU, poda izjavo, da je rezident države, ki ni članica EU. V tem primeru se rezidentstvo takega upravičenega lastnika ugotavlja na podlagi potrdila o davčnem rezidentstvu, ki ga izda pristojni organ države, katere rezident je fizična oseba za davčne namene. Tako potrdilo izda pristojni organ države rezidentstva za namene izvajanja mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, če tega ni, pa drug organ, ki je pristojen za izdajanje potrdil o rezidentstvu za davčne namene.

V primeru, da upravičeni lastnik poda izjavo, da je rezident države, ki ni članica EU in ne predloži potrdila, ki bi to potrjevalo, se za državo rezidentstva šteje država članica EU, ki je izdala potno listino ali drug uradni osebni dokument. V Priloga 1 je vzorec potrdila o davčnem rezidentstvu, s katerim upravičeni lastnik dokazuje, da ni rezident države članice EU.

Slika 3: Shematski prikaz ugotavljanja države rezidentstva v skladu s pravili na dan 1. 5. 2004 ali po njem

2.3.3 Sprememba rezidentstva upravičenega lastnika

S spremembo slovenske davčne zakonodaje, ki se je začela uporabljati s 1. 1. 2005, in v kateri je povzeta vsebina Obrestne direktive, je za namene obdavčitve dohodka od prihrankov postal bistvenega pomena podatek o tem, rezident katere države je upravičeni lastnik npr. varčevalec.

Ko plačilni zastopnik ugotovi identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika na predhodno opisan način, obravnava upravičenega lastnika kot rezidenta določene države, vse dokler se ne pokažejo določeni kazalci, ki bi kazali na to, da bi bila identiteta ali rezidentstvo drugačna od prvotno ugotovljenega. V tem primeru je plačilni zastopnik dolžan storiti vse potrebno za ugotovitev pravilne identitete in rezidentstva upravičenega lastnika, kot npr. da povabi upravičenega lastnika in ob tem predloži potno listino, uradno osebno izkaznico in druge dokumente, ki bi bili v pomoč pri ugotavljanju pravih podatkov.

Preselitev upravičenega lastnika

V primeru, da upravičeni lastnik obvesti plačilnega zastopnika, da se je preselil:

- v Slovenijo,
- iz Slovenije v drugo državo članico EU,
- iz Slovenije na odvisno ali pridruženo ozemlje ali
- iz Slovenije v državo, ki ni del predpisanega ozemlja,

mora plačilni zastopnik ugotoviti nove podatke o naslovu upravičenega lastnika, državi rezidentstva, davčno številko v skladu s postopki, ki so predpisani za ugotavljanje identitete in rezidentstva upravičenega lastnika, saj vse to vpliva na način obdavčitve dohodka od prihrankov.

V nadaljevanju navajamo nekaj primerov:

- a) V primeru, ko se upravičeni lastnik, za katerega se poroča o dohodku od prihrankov, ki ga je dosegel pri plačilnem zastopniku v RS, redno seli v različne države, mora plačilni zastopnik ugotoviti pravilni naslov upravičenega lastnika, državo rezidentstva in davčno

številko, če je izdana s strani nove države rezidentstva. Če te številke v novi državi rezidentstva ne poznajo oziroma je ne dodeljujejo svojim rezidentom oziroma davčnim zavezancem, pa datum in kraj rojstva.

Primeroma, upravičeni lastnik, rezident Republike Nemčije, je pri slovenskem plačilnem zastopniku dosegel dohodek od prihrankov. Na podlagi imena upravičenega lastnika, njegovega naslova prebivališča in nemške davčne številke ali datuma in kraja rojstva, slovenski plačilni zastopnik pripravi podatke o dohodku od prihrankov in jih posreduje GFU.

- b) Upravičeni lastnik, ki je imetnik potnega lista Republike Italije, plačilnemu zastopniku sporoči, da se je preselil v državo, ki ni del predpisanega ozemlja. V kolikor upravičeni lastnik želi, da plačilni zastopnik za njega ne poroča GFU o dohodku od prihrankov, ki ga je dosegel v Sloveniji, mora pridobiti potrdilo o davčnem rezidentstvu, ki ga izda pristojni organ države, katere rezident je postal. V nasprotnem primeru se šteje za rezidenta države članice EU, ki je izdala potno listino. Plačilni zastopnik bo v tem primeru za njega poročal o dohodku od prihrankov, ki ga bo dosegel v RS v skladu s [Pravilnikom](#).
- c) Fizična oseba, rezident RS, za katero se ne poroča v skladu z določbami Obrestne direktive (V Sloveniji se poroča le za rezidente predpisanega ozemlja razen Slovenije), se preseli v državo, ki ni del predpisanega ozemlja. V tem primeru mora slovenskemu plačilnemu zastopniku predložiti potrdilo o davčnem rezidentstvu, ki ga je izdal pristojni organ države, katere rezident je postal. V nasprotnem primeru se bo štel za rezidenta RS in bodo dohodki od prihrankov obdavčeni po slovenski zakonodaji. Plačilni zastopnik o teh dohodkih ne poroča GFU v skladu [Pravilnikom](#).
- d) Upravičeni lastnik, rezident Republike Italije, se je med letom preselil v Republiko Nemčijo, kar ima za posledico, da je postal njen rezident. Navedeni upravičeni lastnik je dohodke od prihrankov dosegal pri slovenskem plačilnem zastopniku. Kako poročati? Slovenski plačilni zastopnik poroča GFU:
- za del leta, ko je bil upravičeni lastnik rezident Italije, se poroča tako, da se za državo rezidentstva navede Italijo,
  - za del leta, ko je bil upravičeni lastnik rezident Nemčije, se poroča tako, da se za državo rezidentstva navede Nemčijo.

Tabela 1: Obveznost poročanja, če upravičeni lastnik spremeni državo rezidentstva, dohodke od prihrankov pa dosega pri slovenskem plačilnem zastopniku:

IZ				
		Slovenija	Predpisano ozemlje ¹	Države, ki niso del predpisanega ozemlja
V	Slovenija	Se ne poroča.	Se ne poroča, v kolikor se fizična oseba šteje za rezidenta Slovenije, v kolikor pa ostane rezident predpisanega ozemlja pa se poroča.	Se ne poroča.
	Predpisano	Se poroča, če upravičeni		Nastane obveznost

¹ Predpisano ozemlje je ozemlje drugih držav članic EU in vsa odvisna ali pridružena ozemlja (glej pod točko 2.1)

	ozemlje	lastnik predloži potrdilo, da je postal rezident predpisanega ozemlja. Potrebno je ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika: nov naslov, DŠ oz. datum in kraj rojstva.	Se poroča. Potrebno je ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika: nov naslov, DŠ oz. datum in kraj rojstva.	poročanja. Ugotoviti je potrebno identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika: nov naslov, DŠ oz. datum in kraj rojstva.
	Države, ki niso del predpisanega ozemlja	<u>Se ne poroča.</u>	Se ne poroča, če postane rezident države, ki ni del predpisanega ozemlja, drugače se poroča kot za rezidenta prepisanega ozemlja.	Se ne poroča.

Ugotavljanje identitete in rezidentstva pri neosebнем poslovanju

V primeru poslovanja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom preko telefona ali po elektronski poti mora plačilni zastopnik prav tako ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika. V ta namen lahko upravičeni lastnik predloži overjeno kopijo potnega lista ali osebne izkaznice kot tudi potrdilo o rezidentstvu za davčne namene. Dokumenti morajo biti overjeni na način, da bi se jih lahko uporabilo za namene dokazovanja v postopku pred sodiščem.

Skupni računi – angl. joint accounts

Plačilni zastopnik mora ugotoviti identiteto in rezidentstvo vseh lastnikov računa in ne samo prvo navedenega. Plačilni zastopnik poroča o obrestih, ki izhajajo iz skupnega računa, za vsakega upravičenega lastnika posebej v sorazmernem deležu oziroma po dejanskih deležih, če so plačilnemu zastopniku znani.

3.0 DOHODEK OD PRIHRANKOV

Pojem »dohodek od prihrankov v obliki plačil obresti« je široko opredeljen V nadaljevanju bomo pojasnili različne vrste dohodkov od prihrankov.

3.1 Kaj se šteje za dohodek od prihrankov?

1. obresti:

Za obresti se šteje dohodek iz kakršnih koli dolžniških terjatev, ne glede na to, ali so zavarovane s hipoteko, in ne glede na to, ali imajo pravico do udeležbe v dolžnikovem dobičku, vključno z dohodkom iz državnih vrednostnih papirjev ter dohodkom od obveznic ali zadolžnic. V obresti se všttevajo nagrade v zvezi z dolžniškimi terjatvami ter premije in diskonti iz dolžniških terjatev. To so obresti plačane na katerikoli račun, ki prinaša obresti oziroma vse obresti, ki so dosežene iz posojanja denarja kot npr. bančni računi, poštni računi, transakcijski računi, varčevalni računi, računi stanovanjskih skupnosti, državne obveznice, zadolžnice, obresti na diskontirane dolžniške vrednostne papirje, nagrade v zvezi z dolžniškimi terjatvami, premije in diskonti iz dolžniških terjatev, obresti na brezkuponske dolžniške vrednostne papirje.

Kaj se NE šteje za obresti?

- kazni zaradi zamude pri plačilu (zamudne obresti).

2. obračunane ali h glavnici pripisane obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev

Za dohodek od prihrankov se štejejo tudi obračunane obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev, npr. obveznice ali pa h glavnici pripisane obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev.

Obračunane obresti ali obresti pripisane h glavnici nastanejo, če:

- je vrednostni papir prodan plačilnemu zastopniku s pravico do izplačila obresti ob zapadlosti naslednjega kupona. V tem primeru bo cena vključevala znesek obračunanih obresti za obdobje od datuma zadnjega plačila kupona do datuma prodaje oz. odkupa vrednostnega papirja.
- je prodajalec kupil vrednostne papirje s popustom,
- prodajna cena vključuje ali upošteva premijo, ki jo izdajatelj plača ob odkupu.

Kadar plačilni zastopnik **ne razpolaga s podatki** o znesku obračunanih ali h glavnici pripisanih obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev, se celoten znesek prihodkov od prodaje, povračila ali odkupa dolžniških terjatev, šteje za dohodek od prihrankov.

3. dohodek, ki ga razdeli kolektivni investicijski sklad (v nadaljevanju: KIS) in je dosežen, neposredno ali posredno, preko drugih KIS ali subjektov iz točke 1.4, iz naslova obresti

Dohodek, ki ga razdeli KIS v obliki obresti je lahko dosežen:

- neposredno preko KIS,
- posredno preko drugih KIS ali subjektov iz točke 1.4.

Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki o deležu dohodka, ki ga razdeli KIS in je dosežen, neposredno ali posredno, preko drugih KIS ali subjektov iz točke 1.4 iz naslova obresti, se celotni znesek dohodka šteje za dohodek od prihrankov.

4. dohodek, dosežen s prodajo, povračilom ali odkupom delnice ali enot v KIS, če ta sklad neposredno ali posredno prek drugih KIS ali subjektov iz točke 1.4, investira več kot 25 % sredstev v dolžniške terjatve

Kaj je KIS?

Za KIS se šteje:

1. priznani KNPVP; t.j. kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, priznan v skladu z [Direktivo o investicijskih skladih](#). Takšni podjemi so npr. vzajemni skladi, ki jih upravljajo družbe za upravljanje, investicijske družbe, ...
2. subjekt, ki se za namene Obrestne direktive obravnava kot priznani KNPVP (glej pod 1.5); ali
3. kolektivni naložbeni podjem, ustanovljen izven EU.

Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki v zvezi z odstotkom sredstev, ki so investirana v dolžniške terjatve ali v delnice ali enote v KIS, se šteje, da je ta odstotek večji od 25 %. To pomeni, da se dohodek, dosežen s prodajo, povračilom ali odkupom delnice ali enot v KIS, šteje za dohodek od prihrankov.

Kadar plačilni zastopnik ne more določiti zneska dohodka, ki ga je dosegel upravičeni lastnik, se šteje, da dohodek ustreza prihodkom od prodaje, povračila ali odkupa delnic ali enot.

Kako se določajo odstotki v zvezi z investiranjem v dolžniške terjatve, delnice, enote v KIS?

Odstotki se določajo glede na investicijsko politiko, kot je določena v pravilih sklada ali ustanovnih listinah KIS ali subjekta iz točke 1.4. V primeru, da teh ni, pa glede na dejansko sestavo sredstev KIS ali subjekta iz točke 1.4.

Kako postopati v primeru, kadar KIS razmejuje prispevke udeležencev in dobičke ali dohodek v ločene zbirne, iz katerih se vršijo plačila tem udeležencem, ti pa so upravičeni izmenjevati pravice v enem takem zbiru za pravice v drugem?

V teh primerih se vsak ločen zbir obravnava kot ločeni KIS.

3.2 Kdaj se šteje, da dohodek od prihrankov NI?

- kadar je KIS ali subjekt iz točke 1.4., ki je ustanovljen v Sloveniji, investiral 15 % ali manj sredstev neposredno ali posredno preko drugih KIS ali subjektov iz točke 1.4, v dolžniške terjatve;
- kadar je KIS ali subjekt iz točke 1.4, ki je ustanovljen v drugi državi članici EU, ki je odstopila od točk (c) in (d) prvega odstavka² 6. člena Obrestne direktive, v skladu s

---

² Prvi odstavek 6. člena Direktive Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003:

Plačilo obresti pomeni:

(c) dohodek, ki bodisi neposredno ali posredno preko subjekta iz člena 4(2) izvira iz plačila obresti in ki ga razdelijo:

(i) KNPVP, priznani v skladu z Direktivo 85/611/EGS,

(ii) subjekti, ki izpolnjujejo pogoje za možnost iz člena 4(3),

(iii) kolektivni naložbeni podjemi, ustanovljeni zunaj ozemlja iz člena 7;

šestim odstavkom³, investiral 15 % ali manj sredstev v dolžniške terjatve v skladu z zakonodajo te države članice EU, ki ureja odstop od navedenih določb Obrestne direktive.

Kadar plačilni zastopnik ne more ugotoviti, ali je KIS ali subjekt iz točke 1.4, investiral 15 % ali manj sredstev v dolžniške terjatve, se šteje, da dohodek od prihrankov **je**.

Med dohodke od prihrankov ne sodijo dohodki, ki ne izhajajo iz dolžniške terjatve, in sicer poleg prej navedenih izjem, se za dohodek od prihrankov npr. ne štejejo tudi:

- kazni za prepozno izplačilo obresti,
- dividende (razen, v primeru npr. SICAV skladov),
- pokojnine in izplačila iz zavarovalnih polic,
- druga dosmrtna starostna zavarovanja (rente),
- loterija, hazardske igre in zmage na stavah, itd. (razen nagrad, ki so pripisljive dolžniški terjatvi),
- obresti na določene dolžniške vrednostne papirje, ki so bili prvič izdani pred 1. marcem 2001 ali za katere je prvotne prospekte za izdajo pred tem datumom potrdil pristojni organ po Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2001/34/EU o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji; ali odgovorni organ v državo, ki ni država članica EU.

3.3 Prehodne določbe v zvezi s prenosljivimi dolžniškimi vrednostnimi papirji

Do vključno 31. decembra 2010 se za dohodek od prihrankov niso šteli prenosljivi dolžniški vrednostni papirji:

1. ki so bili prvič izdani pred 1. marcem 2001; ali
2. za katere je prvotne prospekte za izdajo pred tem datumom potrdil:
  - a) pristojni organ po Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2001/34/EU o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji; ali
  - b) odgovorni organ v državi, ki ni država članica EU.

Kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala država ali z njo povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se celotna izdaja takšnih vrednostnih papirjev, ki obsega prvotno izdajo in vse nadaljnje izdaje, šteje **za dolžniško terjatev**. Navedeno velja tudi za primere, kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala oseba in ni (država ali z njo povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba na dan 1. marca

---

(d) dohodek, dosežen s prodajo, povračilom ali odkupom delnic ali enot v naslednjih podjetjih in subjektih, če ti neposredno ali posredno prek drugih kolektivnih naložbenih podjetij ali subjektov, ki so navedeni spodaj, naložijo več kot 40 % svojih sredstev v dolžniške terjatve iz točke (a):

(i) KNPVP, priznani v skladu z Direktivo 85/611/EGS;

(ii) subjekti, ki izpolnjujejo pogoje za možnost iz člena 4(3);

(iii) kolektivni naložbeni podjetji, ustanovljeni zunaj ozemlja iz člena 7.

³ Šesti odstavek 6. člena Direktive Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003:

Z odstopanjem od odstavkov 1(c) in (d) imajo države članice možnost, da iz opredelitve plačila obresti izključijo dohodek iz navedenih določb od podjetij ali subjektov, ki so ustanovljeni na njihovem območju, če naložbe v dolžniške terjatve iz odstavka 1(a) takšnih subjektov ne presegajo 15 % njihovih sredstev. Enako imajo z odstopanjem od odstavka 4 države članice možnost, da iz opredelitve plačila obresti v odstavku 1 izključijo obresti, ki se plačajo ali pripišejo na račun subjekta iz člena 4(2), ki ne izpolnjuje pogojev za možnost iz člena 4(3) in je ustanovljen na njihovem ozemlju, če naložbe takega subjekta v dolžniške terjatve iz odstavka 1(a) ne presegajo 15 % njegovih sredstev.

2002 ali po tem datumu), na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se takšna nadaljnja izdaja šteje **za dolžniško terjatev**.

Za povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava zgoraj omenjena mednarodna pogodba, se štejejo subjekti v članicah EU in mednarodni subjekti, ki jih objavi minister, pristojen za finance. Navedene določbe ne posegajo v kakršne koli obveznosti, ki bi jih države članice EU prevzele glede na zgoraj omenjene mednarodne subjekte.

Za povezan subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava zgoraj omenjena mednarodna pogodba, se šteje tudi subjekt, ki je ustanovljen v državi, ki ni država članica EU, in izpolnjuje naslednje pogoje:

1. se nedvomno šteje za javni subjekt v skladu z nacionalnimi merili,
2. je netržni proizvajalec, ki upravlja in financira skupino dejavnosti, ki zagotavljajo predvsem netržno blago in storitve, namenjene za dobrobit skupnosti in ki jih učinkovito nadzoruje osrednja državna uprava,
3. se redno in v večjem obsegu zadolžuje, in
4. država, v kateri je ustanovljen, lahko jamči, da ta subjekt ne bo uveljavljal predčasnega odkupa v primer, kadar pogoji izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev vključujejo določbo, po kateri je subjekt dolžan investitorju zagotoviti nadomestilo za kakršen koli davek, odtegnjen od obresti v državi, v kateri je subjekt ustanovljen.